

HØRINGSNOTAT-FORSLAG TIL REGULERING AV OG ADGANG TIL Å DELTA I FANGST AV KONGEKRABBE I KVOTEREGULERT OMRÅDE ØST FOR 26° Ø M.V. I 2018

1 INNLEDNING

Fiskeridirektoratet har fått i oppdrag av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) å utarbeide et høringsnotat om regulering av fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26° Ø mv. i 2018. Høringsnotatet baserer seg på Stortingsmelding nr. (Meld. St.) 17 (2014-2015) «Evaluering av forvaltningen av kongekrabbe», Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak) Prop. 129 S (2016-2017), og innspill til høringen fra dialogmøte med næringen i Vadsø 14. september 2017.

Kommersiell fangst av kongekrabbe har vært deltaker- og kvoteregulert siden 2002. Hjemmel for reguleringen er gitt i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressursar (havressurslova) og lov 26. mars 1999 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven).

Frem til 2007 ble kongekrabbe forvaltet i fellesskap med Russland. Etter dette ble Norge og Russland enige om å forvalte bestanden hver for seg i sine respektive økonomiske soner. Partene ble samtidig enige om å informere hverandre om de unilaterale reguleringstiltakene under de årlige sesjonene i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Russland har i 2017 satt en kvote på 8 510 tonn kongekrabbe, noe som innebærer en økning på 1 610 tonn sammenliknet med 2016.

Havforskningsinstituttet (HI) utfører sine tokt i månedsskiftet august-september, og kvoterådet foreligger ikke før i slutten av oktober. Det forventes at NFD kan fastsette kvote for reguleringsåret 2018 i løpet av november. Dette høringsnotatet inneholder således ikke totalkvote eller forslag til fartøykvoter. Det forutsettes at det fastsettes kvoter på hannkrabber, hunnkrabber og en avsetning til skadede krabber som tidligere år.

Avsetninger til turist- og fritidsfiske, samt avsetning til forskningsformål trekkes som tidligere direkte fra totalkvoten før fordeling til fartøyene. I innværende år har det vært avsatt 1 tonn til fritidsfiske, 1 tonn til forskningsformål og 16 tonn til turistfiske og reiselivsbedrifter.

Det legges til grunn at minstemålet på 130 mm skjoldlengde for både hannkrabber blir videreført. Minstemålet på hunnkrabber ble endret fra 1. januar 2017 til 120 mm skjoldlengde.

Forvaltningen av kongekrabbe ble grundig analysert før sesongen 2008/2009. Det vises blant annet til Meld. St. nr. 40 (2006-2007) «Forvaltning av kongekrabbe», Innstilling til Stortinget nr. 143 (2007-2008) og Stortingets vedtak av 3. mars 2008. I henhold til stortingsmeldingen skulle den etablerte forvaltningsstrategien evalueres etter fem år. Dette er ble gjort i Meld. St. 17 (2014-2015) «Evaluering av forvaltningen av kongekrabbe».

Problemstillinger som er belyst i Meld. St. 17, innebar endringer i regulering av fangst av kongekrabbe i 2016, i hovedsak ny modell for kvotetildeling og at reguleringsåret starter 1. januar. Det legges til grunn at nytt reguleringsår starter 1. januar 2018.

Stortinget vedtok 31. januar 2017 at fartøy fra Måsøy kommune som oppfyller deltakervilkårene i åpen gruppe skal få delta i fangst i kvoteregulert område.

I Prop. 129 S (2016-2017) har Stortinget bedt regjeringen vurdere om fartøyeiere fra Vest-Finnmark skal gis adgang til å delta i fangst i kvoteregulert område. Videre bes det vurdert om omsetningskravet for det høyeste trinnet i kvotestigen økes til 200 000 kr uavhengig av spørsmålet om å utvidelsen i deltakerkriteriene. Vilkår for å delta i fangst av kongekrabbe er gitt i forskrift 6. desember 2016 nr 1455 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2017 (deltakerforskriften for 2017).

Det vises til høringen av deltakerforskriften for 2018, der det vurderes et generelt krav om at fartøyeier må stå om bord i åpen gruppe (forbud mot leieskipper). Dette vil ha betydning for kvalifisering til forhøyet kongekrabbekvote.

Fiskeridirektoratet har funnet det hensiktsmessig å inkludere et forslag til krav om fluktåpning i teiner ved fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område. Dette foreslås tatt inn i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) § 33.

Fiskeridirektoratet har siden 2012 i samarbeid med HI og Kystvakten gjennomført kortvarige stenginger for fangst i kvoteregulert område for å tilrettelegge for forskningstokt og Fiskeridirektoratets opprenskningstokt. I innværende år ble det også gjennomført en kort stengning for fangst utenfor kvoteregulert område for å tilrettelegge for opprenskningstoktet. Det å gjennomføre en kortvarig stengning både i og utenfor kvoteregulert område i 2018.

Utkast til høringsnotat har vært forelagt Sametinget, som et ledd i konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter.

2 FANGST AV KONGEKrabBE I KVOTEREGULERT OMRÅDE I 2016

Fra og med 2016 startet reguleringsåret 1. januar og varte ut året.

Fangst av kongekrabbe i 2016 ble regulert innenfor følgende kvoter:

- 1 850 tonn hannkrabber
- 50 tonn hunnkrabber
- 150 tonn skadede hannkrabber

Vilkårene for å delta i fangst av kongekrabbe i 2016 fremgår av forskrift 8. desember 2015 om adgang til å delta i kystfiskefartøygruppens fiske for 2016 (deltakerforskriften) kapittel XIV.

Fartøy fikk tildelt kvote etter ny kvotestige, og hel kvote utgjorde 4,56 tonn kongekrabbe.

Ved årets slutt var det 633 deltakeradganger, fordelt på 456,05 kvotefaktorer. Av disse var 410 fartøy tildelt hel kvote.

Tabell 1 viser at kvotene ble godt utnyttet i 2016.

Tabell 1: Fangst, kvoter og restkvoter av kongekrabbe i kvoteregulert område i 2016

	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Restkvote (tonn)	Restkvote (prosent)
Hannkrabber	1 844	2 014	- 170	- 9 %
Skadede hannkrabber	150	188	- 38	- 25 %
Forskningskvote	1	1	0	0
Fritidsfangst	1	1	0	0
Turistfangst	4	4	0	0
Total hann-krabber	2 000	2 208	- 208	- 10 %
Hunnkrabber	50	60	-10	- 20 %

Kilde: Statistikk fra Norges Råfisklag per 30. september 2016. Det legges til grunn at hele avsetningen til forskningskvote, fritidsfangst og turistfangst utnyttet.

3 FANGST AV KONGEKRABBE I KVOTEREGULERT OMRÅDE I 2017

3.1 DELTAKERREGULERING

Vilkårene for å delta i fangst av kongekrabbe i 2017 fremgår av forskrift 6. desember 2016 om adgang til å delta i kystfiskefartøygruppens fiske for 2017 (deltakerforskriften) kapittel XIV.

Stortinget vedtok 31. januar i år at fartøy fra Måsøy kommune skal få adgang til å delta i åpen gruppes fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område.

Per 1. februar i år var det 629 deltakeradganger, og summen av kvotefaktorer utgjorde 507,4. Ved inkludering av fartøy fra Måsøy kommune, har antall deltakeradganger har økt til 676 og summen av kvotefaktorer har økt til 549,75 per 20. september. Tabell 2 viser fordelingen mellom deltakeradganger fordelt på åpen og lukket gruppe i 2017.

Tabell 2: Antall deltakeradganger og antall kvotefaktorer i fangst av kongekrabbe i 2017

Kvotefaktor	Deltaker- adganger lukket gruppe	Deltaker- adganger åpen gruppe	Deltaker- adganger totalt	Kvotefaktor lukket gruppe	Kvotefaktor åpen gruppe	Kvotefaktor totalt
0,1	3	87	90	0,3	8,7	9
0,25	3	24	27	0,75	6	6,75
0,5	1	49	50	0,5	24,5	25
1	128	381	509	128	381	509
Totalt	135	541	676	129,55	420,2	549,75

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 20. september 2017. Inkludert passive deltakeradganger.

Følgende vilkår for deltakelse i lukket og åpen gruppe reguleringsåret 2017 fremgår av deltakerforskriften:

§ 39 (vilkår for å delta i lukket gruppe)

For å kunne delta i lukket gruppe i kystfartøygruppens fangst av kongekrabbe innenfor kvoteregulert område må følgende vilkår være oppfylt:

- fartøyet må være registrert i merkeregisteret, være egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe og være på eller over 6 meter største lengde og under 21 meter største lengde
- eier av fartøyet og hovedsmannen må være ført i fiskermanntallet
- vilkårene i § 4 må være oppfylt.

§ 40 (vilkår for å delta i åpen gruppe)

For å kunne delta i åpen gruppe i kystfartøygruppens fangst av kongekrabbe innenfor kvoteregulert område må følgende vilkår være oppfylt:

- fartøyet må være merkeregistrert i Øst-Finnmark, herunder kommunene Nordkapp og Porsanger, eller i Måsøy kommune.
- fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe og være på eller over 6 meter største lengde og under 15 meter største lengde.
- eier av fartøyet og hovedsmannen må være ført i fiskermanntallet.
- eier av fartøyet må være ført i fiskermanntallet i Øst-Finnmark, herunder kommunene Nordkapp og Porsanger, eller i Måsøy kommune, og ha vært ført der de siste tolv månedene. Fiskeridirektoratets regionkontor kan etter søknad dispensere fra kravet i første punktum for eier som er registrert i manntallet i løpet av de siste tolv månedene, og

som har vært bosatt i Øst-Finnmark, herunder kommunene Nordkapp og Porsanger, eller i Måsøy kommune, de siste tolv månedene.

e. *under utøvelse av fangst må eier selv være høvedsmann om bord i fartøyet.*

Fiskeridirektoratets regionkontor kan dispensere fra dette kravet dersom

- 1. eier har tillitsverv i fiskeriorganisasjon eller offentlig verv, og vervet medfører at eier ikke kan være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst, eller*
- 2. eier er forhindret fra å være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst på grunn av sykdom eller skade som vil kreve langvarig rehabilitering. Det er en forutsetning at vedkommende har stått i manntallet i minst ett år før første dag for utbetaling av sykepenger, og at vedkommende oppfyller vilkårene for å delta i åpen gruppe for fangst av kongekrabbe innenfor kvoteregulert område med det samme fartøyet eller fartøyet som det kommer til erstatning for, da sykdommen eller skaden inntraff.*

Det er krav om tidligere deltakelse for å delta i lukket gruppe jf. § 4. Fartøy som skal delta i åpen gruppe innenfor kvoteregulert område kan Fiskeridirektoratet region Nord kreve framstilt for godkjenning.

3.2 REGULERING OG FANGST I 2017

Fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område i 2017 har vært regulert innenfor følgende kvoter (se også tabell 4):

- 1 800 tonn hannkrabber
- 150 tonn hunnkrabber
- 200 tonn skadede hannkrabber

Innenfor totalkvoten på hannkrabber har 1 tonn hannkrabbe vært avsatt forskningsfangst, 1 tonn hannkrabbe til fritidsfangst og 16 tonn hannkrabber til turistfangst og reiselivsbedrifter. Det ble trukket fra 200 tonn fra årets kvote på grunn av overfiske av totalkvoten for 2016, slik at disponibel kvote i 2017 utgjør 1 582 tonn hannkrabber for fartøy som deltar i den kvoteregulerte fangsten.

Reguleringsåret startet 1. januar 2017 og varer ut året.

Den nye modellen for kvotetildeling der kvoten tildeles basert på eiers sluttsekkførte omsetning av andre arter enn kongekrabbe i foregående år, ble videreført med samme kvotestige som i 2016, se tabell 3. Fartøykvotene ble betydelig lavere i 2017, noe som hadde flere årsaker: fratrukk for overfiske av totalkvoten i 2016, flere kvalifiserte seg til høyere kvote i 2017, samt at fartøy fra Måsøy kommune fikk adgang til å delta i åpen gruppe.

Tabell 3: Kvotefaktor og fartøykvote i kvoteregulert fangst av kongekrabbe i 2017

Førstehåndsverdi (kr) fra annet fiskeri i 2016	Kvotefaktor	Fartøykvote (tonn)
> 25 000	0,1	0,28
25 000 - 49 999	0,25	0,71
50 000 - 99 999	0,50	1,41
100 000 ≤	1,00	2,82

Fangsten skal i utgangspunktet være regulert med garanterte kvoter uten overregulering, ettersom det forventes at samtlige fartøy utnytter kvotene sine.

I tillegg er det tillatt å fange og lande inntil 10 % skadede hannkrabber og 10 % hunnkrabber beregnet av fartøyets fangst av lytefri hannkrabbe per uke.

Det er adgang til å overføre ufisket kvantum eller belaste overfiske på neste års totalkvote på inntil 10 %.

Per 2. oktober 2017 har 565 fartøy deltatt i kvoteregulert fangst av kongekrabbe øst for 26°Ø, mot 517 fartøy på samme tid i fjor.

Statistikk fra Norges Råfisklag per 2. oktober viser at det totalt er landet 1 326 tonn fra det kvoteregulerte området, herav 1 200 tonn hannkrabber, 122 tonn skadede hannkrabber og 90 tonn hunnkrabber. Det gjenstår dermed 382 tonn av den disponible kvoten på hannkrabbe, det vil si 24 %. Det gjenstår også 60 tonn hunnkrabber (40 %) og 78 skadede hannkrabber (39 %) som det framgår av tabell 4. Det forventes at det fremdeles vil landes en god del krabbe framover, ettersom det er flere som ikke har startet fangst ennå.

Fiskeridirektoratet region Nord har tildelt 1,6 tonn kongekrabbe til turistfiske og reiselivsbedrifter. Det legges til grunn at avsetningene til fritidsfangst og forskningsformål utnyttes.

Tabell 4: Fangst, kvoter og restkvoter av kongekrabbe i kvoteregulert område i 2017

	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Restkvote (tonn)	Restkvote (prosent)
Hannkrabber	1 582*	1 200	382	24 %
Skadede hannkrabber	200	122	78	39 %
Forskningskvote	1	1	0	0
Fritidsfangst	1	1	0	0
Turistfangst	16	2	14	88 %
Total hann-krabber	1 800*	1 326	474	26 %
Hunnkrabber	150	90	60	40 %

Kilde: Statistikk fra Norges Råfisklag per 2. oktober 2017. Det legges til grunn at hele avsetningen til fritidsfangst og forskningsfangst utnyttes.

*Eksklusive 200 tonn kongekrabbe som ikke er utdelt på grunn av kvotefleksibilitetsordningen.

I tillegg er det landet totalt 118 tonn kongekrabbe utenfor kvoteregulert område per 2. oktober 2017. Av dette er det landet 57 tonn lytefrie hannkrabber, 17 tonn skadede hannkrabber og 44 tonn hunnkrabber. Så langt i år er det 102 fartøy som har levert fangst utenfor kvoteregulert område. Til sammenlikning var det levert 351 tonn kongekrabbe fra utenfor kvoteregulert område på samme tid i fjor, slik at fangsten i Vest-Finnmark har gått betydelig ned.

4 FORSLAG TIL REGULERING AV OG ADGANG TIL Å DELTA I FANGST AV KONGEKRABBE 2018

Fiskeridirektøren foreslår i all hovedsak en videreføring av vilkårene for deltakelse og regulering av fangst av kongekrabbe som i inneværende år.

4.1 KVOTER

4.1.1 Innledning

Tabell 5 gir en oversikt over totalkvotene av hannkrabbe i det kvoteregulerte området øst for 26°Ø i perioden fra sesongen 2009/2010 til og med reguleringsåret 2017, fordelt på disponibel kvote for norske fartøy, forsknings-, fritids- og turistfangst og skadede krabber.

Som tidligere nevnt foreligger ikke kvoterådet for 2018 fra HI før i slutten av oktober, slik at totalkvoten vil ikke bli fastsatt før tidligst i november.

NFD besluttet å avsette 16 tonn kongekrabbe til turistfiske og reiselivsbedrifter i 2017 jf. pressemelding 6. februar 2017.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre avsetningen på 16 tonn til turistfiske og reiselivsbedrifter i 2018.

Tabell 5: Totalkvote for fangst av kongekrabbe (hann) i kvoteregulert området øst for 26° Ø i perioden fra sesongen 2009/2010 - 2017

År	Totalkvote ³	Disponibel kvote for norske fartøy	Forskningskvote	Fritids- og turistkvote	Skadede krabber
2009/2010	474 000/ 1 185 tonn	402 000/ 1 007 tonn	21 200/ 55 tonn	5000/ 13 tonn	44 000/ 110 tonn
2010/2011	900 tonn	757 tonn	55 tonn ¹	13 tonn	75 tonn
2011/2012	1 200 tonn	1 040 tonn	55 tonn ²	5 tonn	100 tonn
2012/2013	900 tonn	764,7 tonn	30,3 tonn	5 tonn	100 tonn
2013/2014	1 000 tonn	865 tonn	30 tonn	5 tonn	100 tonn
2014/2015	1 100 tonn	995 tonn	-	5 tonn	100 tonn
2015	1 040 tonn	957 tonn	-	3 tonn	80 tonn
2016	2 000 tonn	1 844 tonn	1	5 tonn	150 tonn
2017	2 000 tonn	1 782 tonn	1	17 tonn	200 tonn

¹⁾ Etter fratrukket turistkvote på 5 tonn

²⁾ Forskningskvoten økte fra 28 til 55 tonn 7. juli 2011

³⁾ Fra sesongen 2010/2011 er kvotene ikke lenger angitt i individ, kun i tonn

Det skal i utgangspunktet ikke avsettes kvantum til forskningsformål, men det tildeles likevel et lite kvantum til forskningsformål.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 1 tonn kongekrabbe til forskningsformål i 2018.

Avsetningen til fritidsfangst har utgjort 1 tonn de siste årene. Til tross for rapporteringsplikt til Fiskeridirektoratet, er det mottatt svært få innmeldinger av fritidsfangst av kongekrabbe. En årsak kan være at det er få som driver med fritidsfangst, da det er god tilgjengelighet for dem som ønsker å kjøpe kongekrabbe. En annen årsak kan være at en betydelig andel av fritidsfiskerne ikke melder inn fangstene. Det er ikke enkelt å kontrollere fritidsfangsten ettersom redskapen ofte står nært land og er vanskelig å oppdage. Fiskeridirektoratet har i samarbeid med Kystvakten kartlagt en betydelig mengde krabbeteiner de siste årene, men det er svært sjelden man finner teiner som brukes til fritidsfangst. Fiskeridirektøren foreslår å videreføre avsetningen for fritidsfangst.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 1 tonn kongekrabbe til fritidsfangst i 2018.

4.1.2 Fordeling av kvoter på fartøynivå

Fiskeridirektøren foreslår at kvotene for reguleringsåret 2018 fordeles på fartøynivå som i inneværende sesong.

Det legges til grunn at fangsten skal reguleres med garanterte kvoter som i inneværende år.

Totalkvoten på kongekrabbe har blitt overfisket de siste årene, på grunn av høy deltakelse og overregulerte garanterte kvoter. Antall deltakeradganger varierer gjennom året. Dette skyldes utskiftninger av fartøy og at flere fartøy kommer til.

Etterspørselen etter kongekrabbe i markedet har økt og prisene har vært gode slik at deltakelsen har økt de siste årene. Samtidig har kongekrabbefiskerne blitt mer profesjonaliserte og kvoteutnyttelsen har vært høy. Fiskeridirektøren mener det ikke lenger er grunnlag for å dele ut overregulering, og at kvotene kan være regulert tilnærmet flatt. Det innebærer at kvoten fordeles flatt på antall faktorer i fisket.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at adgangen til overføre inntil 10 % av totalkvoten mellom kvoteår videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår at det tildeles garanterte fartøykvoter uten overregulering.

4.1.3 Tilleggskvoter

Fiskeridirektøren foreslår at reguleringen av tilleggskvotene videreføres, men ønsker å be om innspill på om andelen skadede krabber et fartøy kan lande per uke bør økes, til for eksempel 15 - 20 %. Det presiseres at avsetningen på skadede krabber av totalkvoten må stå i forhold til dette.

Fiskeridirektøren ber om høringsinstansenes syn på hvor høy andel skadede krabber et fartøy kan fange og lande, beregnet av fartøyets fangst av lytefri hannkrabbe per uke.

4.1.4 Omsetningskrav

I Meld. St. 17 (2014-2015) ble det foreslått en ny modell for kvotetildeling på bakgrunn av at kongekrabbe i større grad skal fangstes av de som er negativt berørt av kongekrabben som bifangst i andre fiskerier. Forslaget innebar at fartøyene får tildelt kvote basert på fartøyets

omsetning av annen fisk. Dette skal bidra til å styrke driftsgrunnlaget og lønnsomheten for det enkelte fartøy, og i tillegg forbedre grunnlaget for landanlegg og mottaksstasjoner som også er avhengig av annen fisk. Det var også misnøye i næringen med at det stadig kom nye aktører i åpen gruppe som kun drev fangst av kongekrabbe.

Det ble foreslått en ny modell for kvotetildeling i samsvar med Meld. St 17 (2014-2015) i høringen for regulering av fangst av kongekrabbe i 2016, og høringsinstansene var positive, men uenige om hvordan kvotestigen skulle se ut. Den nye modellen for kvotetildeling fikk virkning fra 1. januar 2016, jf. kvotestigen som vist i tabell 3. Denne kvotestigen var et kompromiss mellom Sametinget, Norges Kystfiskarlag og Bivdi som ønsket en lavere grense for hel kvotefaktor, og de øvrige høringsinstansene som ønsket en høyere grense for hel kvotefaktor.

Kvotestigen ble grundig debattert i forbindelse med høringen for kongekrabberegulering i 2017, men kvotestigen ble videreført med samme omsetningskrav i 2017 som i 2016. Det ble signalisert at omsetningskravet kunne øke fra 2018. Stortinget tok ikke endelig stilling til kvotestigen, men i henhold til Stortingets anmodningsvedtak skal det vurderes et omsetningskrav på 200 000 kr for hel kvote i denne høringen.

Vi ser at sammenliknet med gjeldende omsetningskrav vil et omsetningskrav på 200 000 kr for hel kvote bety at 79 færre fartøy får hel kvote basert på fangst per 27. september 2017. Summen av kvotefaktorer utgjør da 486,45, noe som innebærer en reduksjon på 63,3 kvotefaktorer sammenliknet med antall kvotefaktorer per 27. september (tabell 2). Den reelle reduksjonen vil antakelig bli lavere siden det ennå gjenstår tid å kvalifisere seg på.

Tabell 6: Antall fartøy som oppfyller omsetningskrav basert på Stortingets anmodningsvedtak

Førstehandsverdi (kr) 2017	Kvotefaktor	Antall fartøy
0 - 24 999	0,10	92
25 000 - 49 999	0,25	25
50 000 - 199 999	0,50	122
200 000 ≤	1,00	410

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 27.09.2017

Fiskeridirektøren ber om høringsinstansenes syn på kvotestigen, og på hvor høyt omsetningskravet bør være.

4.2 FARTØY FRA VEST-FINNMARK (UNNTATT MÅSØY)

De siste årene har både NFD og Fiskeridirektoratet mottatt innspill om at også fartøy fra Vest-Finnmark bør få adgang til å fangste kongekrabbe i kvoteregulert område, og dette har også vært tema i tidligere høringer. Det vises til at fiskere også er plaget med kongekrabben i Vest-Finnmark, og i tillegg utøves det periodevis et intensivt desimeringsfiske i områder i Vest-Finnmark som er til fortrenghet for utøvelsen av andre tradisjonelle fiskerier. Dette uten at det frie kongekrabbefisket i Vest-Finnmark gir muligheter som kan sies å kompensere for ulempene. Det er videre erfart at forskjellen i driftsmulighetene for fartøyeiere fra Vest-Finnmark og Øst-Finnmark har medført en uheldig situasjon, ved at fartøyeiere flytter fra vest til Øst-Finnmark for å forbedre sitt driftsgrunnlag. Det er derfor behov for å vurdere om også fartøyeiere fra Vest-Finnmark skal gis adgang til den kvoteregulerte fangsten i Øst-Finnmark.

Fiskeridirektøren legger til grunn at grensen for kvoteregulert område ikke endres, men at vilkårene for deltakelse i åpen gruppe i kvoteregulert område endres til å også inkludere merkeregistrerte fartøy i hele Finnmark mellom 6-15 meter største lengde og fartøyeiere ført i fiskermanntallet i hele Finnmark.

Det er per 2. oktober 193 merkeregistrerte fartøy i Vest-Finnmark (unntatt Måsøy) med en største lengde mellom 6 til 15 meter, hvorav 6 allerede har deltakeradgang i lukket gruppe. Det forventes at det vil komme inn flere fartøy enn de 193 som per i dag kan kvalifisere seg. Det er 350 personer registrert i fiskermanntallet i Vest-Finnmark (unntatt Måsøy) per 2. oktober, fordelt på 268 på blad B og 82 på blad A.

Tabellen under viser antall fartøy mellom 6- 14,99 meter i Vest- Finnmark og hvilket nivå de ligger på i førstehandsverdi.

Tabell 7: Antall merkeregistrerte fartøy i Vest-Finnmark (unntatt Måsøy) og deres omsetning i 2016 og 2017.

Kvotefaktor	Gjeldende omsetningskrav		Omsetningskrav øvre grense 200 000 kr	
	Antall fartøy basert på fiske i 2016	Antall fartøy basert på fiske i 2017	Antall fartøy basert på fiske i 2016	Antall fartøy basert på fiske i 2017
0,1	63	41	63	41
0,25	7	13	7	13
0,5	16	11	31	38
1	107	128	92	101
Totalt	193			

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 2. oktober 2017.

Med omsetningskrav som i inneværende år, og basert på omsetning per 2. oktober 2017 vil ca. 130 fartøy kvalifisere til hel kvote.

Fiskeridirektøren ber om høringsinstansenes syn på om vilkårene for å delta i åpen gruppe bør endres slik at fartøy fra hele Finnmark kan delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område.

4.3 FREDNINGSPERIODE

På dialogmøtet i Vadsø ble det fremmet forslag om å forby fangst av kongekrabbekrabbe i perioden med skallskifte og lav kjøttfylde. Forslaget ble fremmet for å beskytte krabben som er mer sårbar under skallskifte, samt for å sikre at den krabben som selges ut i markedet er av tilstrekkelig god kvalitet. Som et kompromiss var det enighet på møtet at april i så fall vil være det mest hensiktsmessige perioden å stenge kvoteregulert område for fangst. Det understrekes at det likevel vil bli en stengning i august/september da HI foretar sine bestandsundersøkelser og Fiskeridirektoratet utfører opprenskningstokt.

Fiskeridirektøren ber om høringsinstansenes synspunkt på det bør være stengt for fangst i kvoteregulert område i perioden 1. april til og med 30. april.

4.4 KRAV TIL FLUKTÅPNING I TEINER I KVOTEREGULERT OMRÅDE

I den kvoteregulerte fangsten etter kongekrabbe er det fokus på å fange store hannkrabber. Hannkrabber under kommersielt ønsket størrelse og en varierende andel hunnkrabber er imidlertid ofte i flertall i fangstene. Dette medfører et merarbeid for fisker, gjennom manuell sortering og gjenutsetting på havet. Denne prosessen gir også en risiko for at krabbene kan skades, og det vil det ta flere år før bein/klør er regenerert. I tillegg fremstår også høy teinevekt, som følge stor fangst av mye uønsket krabbe, som en årsak til tap av teiner ved avsliting.

Utfordringen med skadede kongekrabber i kvoteregulert område bekreftes gjennom HIs årlige tokt. Tall fra 2016 viser at ca. 20 % av krabbene i fjordene er skadet, mens på åpne havområder (Østhavet) er tallet 12.7 %. Resultat fra toktet i 2017 er under bearbeiding og er ikke klar ennå, men det kan se ut som om nivået ligger på noenlunde tilsvarende nivå. Det kan naturligvis være sammensatte årsaker til at kongekrabbe skades, men en av årsakene er utvilsomt håndtering av hvert enkelt individ som er uønsket i teinen, gjennom løsriving og sortering.

I 2004 gjennomførte HI forsøk (Salthaug, A. og Furevik, D.M. 2004) med bruk av fluktåpninger i kongekrabbeteiner (den gang kalt seleksjonsringer) med det formål at kongekrabbe under minstemål skulle skilles ut under ståtiden. Forsøket viste at dette ville være en svært fordelaktig løsning for utøvelsen av kongekrabbefangst, noe som ble formidlet til fiskeflåten. Det ble den gang vurdert slik at dette kunne følges opp tilfredsstillende uten å innføre et påbud om fluktåpninger. Resultat fra registreringer på teiner som tas opp under den årlige opprenskingen av tapte fiskeredskaper viser imidlertid at under 50 % av teinene har fluktåpninger, og enkelte år er det ned mot 30 %. Fluktåpningene er registrert med en

diameter i intervallet 120 – 160 mm.

På bakgrunn av dette kan det spørres om det nå bør innføres et påbud om fluktåpninger, samt at det bør angis et krav til hva diameteren i fluktåpningene bør være, for å redusere forekomsten av skadd kongekrabbe.

HI gjennomførte sommeren 2017 nye forsøk med fluktåpninger ut fra det gjeldende minstemål på kongekrabbe. Forsøkene viste at fluktåpninger vil kunne redusere forekomsten av skadet krabbe. På bakgrunn av HIs rapport ser vi det som en hensiktsmessig løsning at det stilles krav til å montere fire fluktåpninger, herav minst to på hver motstående side uten inngang.

For mer informasjon om HIs tokt sommeren 2017, se vedlagte rapport.

Det foreligger ulike minstemål for hannkrabbe (130 mm) og hunnkrabbe (120 mm), og det kan dermed spørres om det bør være krav til to ulike størrelser på fluktåpninger. Erfaring og forsøk viser imidlertid at «fluktønske» i sterk grad styres av om det er tilgjengelig mat/agn i teinen og dermed teinens ståtid. Dette kan i stor grad reguleres av fisker selv.

Hunnkrabbekvote er et relativt nytt element i kvotesystemet for kongekrabbe. Interessen har vært noe varierende og kvoten utgjør for 2017, bare ca. 7 % av volumet. Med den mulighet til selvregulering fisker har med ståtid i fiske etter hunnkrabbe, foreslår vi bare ha krav til én større fluktåpninger, som er tilpasset fiske etter hannkrabbe. Vi foreslår på denne bakgrunnen at fluktåpningene er sirkulære med en minste indre diameter på 150 mm.

Fiskeridirektøren foreslår følgende endring i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) §33:

I teiner som er satt ut til kongekrabbe skal det være minst fire sirkelformede fluktåpninger med minste indre diameter på 150 mm. Det skal være minst to fluktåpninger på hver motstående side uten inngang. Disse skal monteres i nedre kant, men ikke høyere enn en stolpe fra bunnrammen.

4.5 LEVERING AV KONGEKRABBE UTENFOR KVOTEREGULERT OMRÅDE

NFD har mottatt innspill fra mottak som ligger utenfor kvoteregulert område, og som ønsker å motta kongekrabbe fra kvoteregulert område. Som kjent må kongekrabbe fanget i det kvoteregulerte området landes innenfor kvoteregulert område, eller i Skarsvåg i Nordkapp kommune. Dette har sin bakgrunn i den overordnede målsetningen om at de som var mest berørt av problemene knyttet til bifangst av kongekrabbe, skulle få et supplerende driftsgrunnlag. Et annet moment er økt fare for spredning av kongekrabbe utenfor kvoteregulert område, da krabbe skal transporteres og kan bli sortert ut og kastet på havet. Det ligger også kontrollhensyn bak, da det er en kjent problemstilling at kongekrabbe fra kvoteregulert område omskrives til krabbe fra utenfor kvoteregulert område.

Anlegg som ligger utenfor kvoteregulert område har til nå ivaretatt dette ved å kjøpe krabbe via bil, som mobile mottak. På samme måte bruker mange anlegg i kvoteområdet bil som mottak for krabbe som landes både i og utenfor kvoteregulert område.

Fiskeridirektøren ber om innspill på om det bør tillates levering av kongekrabbe fra kvoteregulert område til mottak som ligger utenfor kvoteregulert område.

4.6 KORTVARIG STENGING AV OMRÅDER FOR Å TILRETTELEGGE FOR FORSKNINGSTOKT

Havforskningsinstituttet (HI) meldte i sin kvoterådgivning for kongekrabbe i 2011 at prøvetaking til dels ble vanskeliggjort på grunn av stor fangstaktivitet i områdene der prøvene skulle tas. Dette var mer påtakelig høsten 2011 enn foregående år, mest sannsynlig på grunn av det endrede starttidspunkt for kvoteåret. Etter dette har Fiskeridirektoratet i samarbeid med HI og Kystvakten gjennomført kortvarige stenginger for å tilrettelegge for forskningstokt.

I 2015 var det et det en periode med fangstforbud mellom sesongene 2014/2015 og 2015 (23. august til 5. september). HI gjennomførte da sitt forskningstokt.

For 2016 og 2017 ble kvoteregulert område stengt i to omganger. Det ble presisert at stengingen innebærer at det ikke er tillatt å ha kongekrabbeteiner i sjøen i perioden og områdene for stengingen uavhengig av om de brukes i aktiv fangsting eller ei. I 2017 ble det for første gang gjennomført et kortvarig fangstforbud vest for 26°Ø.

I denne perioden gjennomførte HI sitt forskningstokt i Øst-Finnmark og Fiskeridirektoratet benyttet perioden til å gjennomføre opprenskningstokt i Finnmark. Fiskeridirektoratet har fått mange positive tilbakemeldinger på opprenskningstoktet, og får utført et best mulig arbeid med godt resultat i stengningsperioden. Stengningen bidrar også til at bestandsestimering og kvoteråd blir best mulig.

Det ble etablert et unntak fra fangstforbudet for foretak med tillatelse til fangst av kongekrabbe i turistfisket, dersom teinene ble satt grunnere enn 50 meters dyp, samt at teinene ble rapportert til Kystvaktsentralen. Omfanget ville være svært begrenset og ikke til hinder for HI sitt tokt eller opprenskningstoktet.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre at det skal kunne iverksettes fangstforbud for korte perioder i 2018 for å tilrettelegge for forskningstokt og opprenskningstokt både i og utenfor kvoteregulert område. Det foreslås å videreføre unntak for bedrifter med tillatelse til fangst av kongekrabbe i turistfisket i kvoteregulert område.

4.7 FORSLAG TIL FORSKRIFT

Fiskeridirektøren foreslår følgende forskrift for reguleringsåret 2018:

Forskrift om regulering av fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26°Ø mv. i 2018

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet ... desember 2017 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) §§ 11, 12, 16, 34, 36, 37, 43 og 59 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) §§ 20 og 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99.

§ 1 Virkeområde

Forskriften gjelder i kvoteregulert område. Forskriften gjelder også på land og utenfor kvoteregulert område der det følger av sammenhengen i forskriften.

§ 2 Generelt forbud

Det er forbudt for fartøy å fange, oppbevare om bord og lande kongekrabbe innenfor kvoteregulert område i 2018. Med kvoteregulert område menes i denne forskrift følgende område:

- a) Magerøysundet. Sør og øst for en linje trukket mellom punktene:
N 70°55,96' Ø 25°32,81'
N 70°55,82' Ø 25°30,46'
- b) Sør og øst for rette linjer trukket fra posisjon N 71°08,05' Ø 26° til N 71°30' Ø 26°, inkludert hele Porsangerfjorden og Kamøyfjorden, og videre østover langs N 71°30' til grensen mot Russland. Deretter følger linjen yttergrensen for Norges økonomiske sone sørover til fastlandet.

§ 3 Totalkvote og kvotefleksibilitet

Uten hinder av forbudet i § 2 kan fartøy med adgang til å delta i kvoteregulert fangst av kongekrabbe, fange og lande ... tonn hannkrabber, ... tonn hunnkrabber og ... tonn skadede hannkrabber i kvoteregulert område.

Av kvantumet i første ledd avsettes 1 tonn hannkrabber til forskningskvote, 1 tonn hannkrabber til fritidsfiske og 16 tonn hannkrabber til turistfisket.

Dersom totalkvoten overfiskes, eller det gjenstår kvantum, kan Fiskeridirektoratet godskrive eller belaste inntil 10 % av denne totalkvoten til det påfølgende kvoteåret.

Totalkvoten i første ledd er ikke justert for eventuelle overføringer av kvantum mellom kvoteår.

§ 4 Fartøykvoter

Fartøy med adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område, kan fange og lande en fartøykvote på ... tonn tilsvarende en kvotefaktor på 0,1.

Fiskeridirektoratet region Nord kan tildele fartøy en høyere kvote basert på eiers sluttseddelførte omsetning av andre arter enn kongekrabbe i 2017 med fartøyet eller fartøyet det er kommet til erstatning for, med unntak av omsetning fra kaisalg. Omsetning med utskiftet fartøy skal likevel bare legges til grunn dersom dette fartøyet fylte vilkårene for å delta i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe i 2017. Det kan også legges til grunn omsetning fra sjølaksefiske i 2017 som blir tilstrekkelig dokumentert gjennom konkrete bilag for de enkelte salg. I tilfeller hvor fartøyeier har flyttet til det kvoteregulerte området, herunder kommunene Nordkapp og Porsanger, eller til Måsøy kommune, kan det ikke legges til grunn omsetning fra tidspunktet før flyttingen. Det kan i denne sammenheng ikke legges til grunn et tidligere tidspunkt for flytting enn da melding om flytting i medhold av forskrift 18. desember 2008 nr. 1436 om manntall for fiskere og fangstmenn § 8 kom frem til fiskerimyndighetene. Høyere fartøykvote tildeles etter følgende stige:

Førstehåndsverdi (kr) fra annet fiskeri i 2017	Kvotefaktor	Fartøykvote (tonn)
	0,25	
	0,5	
	1	

Fiskeridirektoratet region Nord kan dispensere fra kravet til omsetning dersom eier av fartøyet på grunn av sykdom har vært forhindret fra å delta i fiske i 2017. Det må fremlegges dokumentasjon på sykemelding og fangstinntekter fra annet fiskeri i 2014, 2015 og 2016. Kvoten kan da baseres på et gjennomsnitt av fartøyeiers sluttseddelførte omsetning av annen fisk enn kongekrabbe med fartøyet i disse årene. I slike tilfeller skal det gjelde tilsvarende vilkår som nevnt i annet ledd for hvilken omsetning som kan legges til grunn.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 5 Tilleggskvoter

Fartøy med adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område kan fange og lande inntil 10 % skadede hannkrabber og 10 % hunnkrabber beregnet av fartøyets fangst av lytefri hannkrabbe per uke.

§ 6 Kvoteutnyttelse

Hvert fartøy kan bare fiske og lande én kvote av de enkelte fiskeslag innenfor kvoteåret.

Dersom fartøyeier skifter ut sitt fartøy, skal det gjøres fradrag i kvoten som tildeles det ervervede fartøyet for det kvantum fartøyeier har fisket og landet innenfor kvoteåret med fartøyet som skiftes ut. Uten hinder av første ledd kan fartøyeier fiske med det ervervede fartøyet selv om tidligere eier har fisket og levert fangst med samme fartøy innenfor kvoteåret, men det skal da gjøres fradrag i kvoten for det kvantum selger av utskiftingsfartøyet har fisket og landet i kvoteåret med fartøyet. Første og annet ledd gjelder tilsvarende ved utskifting av fartøy i åpen gruppe. Når det kan gjøres fradrag både etter første og annet punktum, skal bare det kvantumet som er størst trekkes fra.

Dersom det er foretatt utskifting flere ganger i løpet av kvoteåret, skal det så langt det passer tas høyde for dette ved fradrag i kvoten etter annet ledd. Tilsvarende gjelder dersom en fisketillatelse tildeles til erstatning for tilsvarende fisketillatelse som oppgis fra annet fartøy, og den oppgitte tillatelsen tidligere i kvoteåret er tildelt til erstatning for fisketillatelse som oppgis fra et annet fartøy.

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og annet ledd annet punktum dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan gjøre unntak fra første ledd og annet ledd annet punktum for fartøy som erverves til erstatning for fartøy som på grunn av havari eller forlis har vesentlig driftsavbrudd. Det er en forutsetning at vilkårene for bruk av leiefartøy ellers er oppfylt.

§ 7 Overføring av fangst

Kvantumet som kan fanges av det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og lande kongekrabbe som er fanget av et annet fartøy. Dette forbudet gjelder også kongekrabbe fanget utenfor det kvoteregulerte området.

§ 8 Landing av fangst

Kongekrabbe fanget i det kvoteregulerte området må landes innenfor det kvoteregulerte området eller i Skarsvåg i Nordkapp kommune.

§ 9 Fangst i og utenfor kvoteregulert område

Fartøy med adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område må etter oppstart av fangst i kvoteregulert område ha avsluttet og landet fangsten i 2018 før det kan delta i fangst utenfor kvoteregulert område.

Ved refordeling av kvote kan refordelt kvantum likevel fangstes innenfor det kvoteregulerte området.

Fartøy med adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område som har fanget og landet sin fartøykvote angitt i § 4, kan ikke ha teiner om bord samtidig med at det drives fiske med bunn garn eller bunnline.

§ 10 Melding om aktivitet

Fartøy som deltar i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område skal sende melding til Fiskeridirektoratet når fartøy starter og avslutter fangst i det kvoteregulerte området. Dette gjelder også ved oppstart av fangst etter en eventuell refordeling. Melding om oppstart skal sendes senest 2 døgn før fangsten starter. Fangsten anses startet når redskapen settes i sjøen. Melding om avslutning av fangst skal sendes samme dag som siste redskap tas opp av sjøen.

Meldingen sendes på elektronisk skjema som er tilgjengelig på www.fiskeridir.no.

§ 11 Posisjonsrapportering

Fartøy som ikke er underlagt kravet til posisjonsrapportering i forskrift 21. desember 2009 nr. 1743 om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy, skal være utstyrt med typegodkjent automatisk identifikasjonssystem (AIS, klasse A eller B).

AIS systemet skal holdes i gang til enhver tid gjennom hele kvoteåret, med mindre internasjonale avtaler, regler eller standarder åpner for beskyttelse av navigasjonsopplysninger. Unntak gjelder også dersom strømtilførselen må brytes grunnet vedlikehold av systemet, verkstedopphold eller når fartøyet skal ligge uvirksomt i mer enn 14 dager. Det skal sendes melding til Fiskeridirektoratet før strømmen brytes. Når strømmen til AIS systemet er brutt kan ikke fartøyet endre posisjon. Meldingen sendes på elektronisk skjema som er tilgjengelig på www.fiskeridir.no.

§ 12 Forbud mot ombordproduksjon

Det er ikke tillatt å drive ombordproduksjon av kongekrabbe.

§ 13 Bifangst og forbud mot oppbevaring av teiner ombord

Ved fiske med bunn garn eller bunnline fra et merkeregistrert fartøy hvor eier av fartøyet og høvedsmannen er ført i fiskermanntallet, er det tillatt å ha inntil 1 % bifangst av kongekrabbe i de enkelte fangster og ved landing. Bifangst regnes av fangstens samlede vekt, inkludert vekten av kongekrabbe. Ved fiske etter rognkjeks med bunn garn er det tillatt å ha inntil 5 % bifangst av kongekrabbe i de enkelte fangster og ved landing, regnet av fangstens samlede vekt av rognkjeks og kongekrabbe.

For fartøy med adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område, skal bifangst etter første ledd trekkes fra fartøyets kvote.

Fartøy uten adgang til å delta i fangst av kongekrabbe kan ikke ha teiner om bord samtidig som det driver fiske med bunn garn eller bunnline. Det samme gjelder fartøy med adgang til å delta i fangst av kongekrabbe som har fanget sin fartøykvote gitt i § 4.

§ 14 Rapportering av fangst

Fangstdata skal registreres på elektronisk skjema som er tilgjengelig på www.fiskeridir.no innen 14 dager etter endt måned med fangst.

Fiskeridirektoratet region Nord kan i særlige tilfeller dispensere fra kravet til rapportering på elektronisk skjema. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

Fartøy og fiskemottak som bruker samleteiner for mellomlagring av fangst før levering, skal rapportere til Kystvaktsentralen på Sortland per telefon (tlf. 07611) når slike teiner tas i bruk. Det skal samtidig gis opplysninger om antall samleteiner som er benyttet og posisjon for disse.

§ 15 Bruk av samleteiner

Fartøy og fiskemottak som bruker samleteiner for lagring av fangst, skal bruke teiner med utspiling i bunnen.

Det er ikke tillatt å bruke samleteiner for lagring av fangst i havn og grunnere enn 20 meter.

Med samleterne menes alle innretninger for lagring av fangst i sjøen.

§ 16 Turistfiske

Fiskeridirektoratet region Nord kan etter søknad gi tillatelse til fangst av kongekrabbe i turistfisket. Søknaden sendes på elektronisk skjema som er tilgjengelig på www.fiskeridir.no.

Det er forbudt å omsette fangsten.

Fiskeridirektoratet region Nord fastsetter nærmere retningslinjer for turistfisket.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 17 Stenging av områder

Det er forbudt å drive fangst av kongekrabbe og lagre kongekrabbeteiner i sjøen i følgende deler av kvoteregulert område og periode:

a) øst for en rett linje nordover fra Kinnarodden 71°08`N 27°39,40`Ø fra og med ... til og med

b) vest for en rett linje nordover fra Kinnarodden 71°08`N 27°39,40`Ø fra og med ... til og med

Forbudet i første ledd gjelder ikke for foretak med tillatelse til fangst av kongekrabbe i turistfisket, dersom teinene i forbudsperioden settes på grunnere farvann enn 50 meters dyp. Teinene skal rapporteres til Kystvaksentralen per telefon (tlf. 07611). Det skal samtidig gis opplysninger om antall teiner som benyttes og posisjonen for disse.

§ 18 Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fangsten av kongekrabbe når kvoten av lytefri hannkrabbe er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre forskriften, og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fangsten.

